

WWW.WEB.ZNU.EDU.UA/GAZETA/

Обласна академічна газета

Запорізький Університет

№8 (1007)

четвер, 10 травня 2012 року

Унікальний подарунок Науковій бібліотеці

У рамках Фестивалю науки 17-19 квітня в Запорізькому національному університеті перебувала делегація Дому російського зарубіжжя імені Олександра Солженіцина. Російську делегацію зустрічали керівники нашого вишу, представники відділу міжнародних зв'язків і викладачі кафедри російської філології.

311 книг з історії Росії, культури, філософії, російської філології, країнознавства, довідників та енциклопедій отримала у подарунок від почесних гостей вишу Наукова бібліотека. Саме передавання нашому університету унікальних видань стало однією з причин їхнього візиту до Запоріжжя.

Делегація у складі начальника відділу міжнародних зв'язків Дому російського зарубіжжя імені О. Солженіцина **Ігоря Тетерева**, співробітника журналу "Новый мир" **Сергія Костирка** і співробітниця представництва Федеральної агенції "Росспівробітництва" в Україні **Тетяни Сергійчик** зустрілася з керівництвом та студентами університету.

Гостей привітали проректор з наукової роботи, професор **Віктор Гришак**, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, кандидат філологічних наук, доцент **Наталія Грозовська** та директор Наукової бібліотеки **Валентина Герасимова**. **Віктор Захарович** під час офіційної зустрічі із деле-

гацією зазначив, що в нашому виші дуже серйозно ставляться до подібних подій, із радістю та вдячністю приймають подарунок. Він висловив сподівання, що сьогоднішня зустріч не закінчиться формальною передачею книжок, а стане підґрунтям для нових напрямів співробітництва.

На церемонії передачі книжок були присутні не лише офіційні особи, а й студенти різних факультетів ЗНУ. Глядачам продемонстрували документальний фільм про історію створення та діяльності Дому російського зарубіжжя імені О. Солженіцина. Це – унікальний комплекс, що формує фонд пам'яток духовної і матеріальної культури еміграції, поєднуючи функції музею, архіву, бібліотеки, інформаційно-видавничого й культурно-просвітницького центру. На церемонії передачі книжок директор Наукової бібліотеки **Валентина Герасимова** подякувала за безцінний подарунок. Вона запевнила, що співробітни-

ки Наукової бібліотеки зроблять усе можливе для того, аби з цією літературою змогли ознайомитись не лише студенти, викладачі та науковці, а й усі охочі.

Під час візиту літературний критик, співробітник журналу "Новый мир" **Сергій Костирко** провів лекцію "Сучасна російська література: основні тенденції розвитку". Участь у заході взяли викладачі філологічного факультету – завідувач кафедри російської філології, професор **Ірина Павленко**, доценти **Тетяна Хейлік** та **Олександр Муравін**. **Пан Костирко** розповів присутнім про тенденції розвитку сучасної російської літератури, у тому числі – російського зарубіжжя, охарактеризував письменників-сучасників і їх твори. Зокрема, розповів про маловідомих талановитих прозаїків, коротко охарактеризував їхні твори. Також на заході були присутні начальник відділу міжнародних зв'язків Дому російського зарубіжжя **Ігор**

Тетерев і запорізькі поети.

На завершення офіційної частини візиту делегації для її представників провели ознайомлювальну екскурсію Науковою бібліотекою. Гостям продемонстрували книги, які ЗНУ завдяки міжнародним програмам, отримав у подарунок від Англії, Франції та Японії.

Їх зацікавив Зал електронних ресурсів, завдяки якому наші студенти й викладачі мають доступ до всесвітніх інформаційних ресурсів.

Гості отримали запрошення на відкриття залу рідкісних і старовинних видань, заплановане співробітниками Наукової бібліотеки на початок наступного навчального року.

**Олена ХЛИСТУН,
Наталія ЛОГВИНЕНКО**

Вольфганг Шмаль: "Чисті продукти ми отримуємо в результаті чистого виробництва"

19 квітня в Запорізькому національному відбулось засідання круглого столу "Проблеми ефективного споживання ресурсів та більш чистого виробництва" за участю проректора з науково-педагогічної роботи ЗНУ **Володимира Волкова**, доцента НТТУ "Київський політехнічний інститут", директора Національного центру більш чистого виробництва **Ігоря Шиловича**, директора Інституту Фасіліті Менеджменту (Німеччина) професора **Вольфганга Шмала**, заступника начальника управління житлово-комунального господарства **ЗОДА Вікторії Ковальової** та провідних фахівців запорізьких підприємств "Мотор Січ", "Запорізький титано-магнієвий комбінат" та інших.

Ігор Шилович представив програму, розроблену разом з Організацією об'єднаних націй з Промислового розвитку ЮНІДО (UNIDO). Проект "Започаткування та функціонування програми більш чистого виробництва в Україні" був підписа-

ний ЮНІДО та урядом нашої країни у 2007 році. Відтоді він пройшов два етапи, і на сьогодні розпочинається третій. На цьому етапі підписано домовленості між урядами Швейцарії, Австрії та України. На території нашої держави проект реалізується організацією ЮНІДО, Центром більш чистого виробництва (НТТУ КПІ) за підтримки Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. У результаті реалізації проекту на території кількох областей – Київської, Львівської, Вінницької, Херсонської, Луганської та Запорізької – планується створити Центри більш чистого виробництва. Деякі підприємства Запоріжжя уже долучилися до участі у

програмі ще на її попередніх етапах. Проте масового її впровадження в Запорізькій області роки ще не відбулось. Приєднатися до проекту більш чистого виробництва запросили й присутніх

представників запорізьких підприємств. Під час засідання круглого столу мова також йшла про можливість та переваги впровадження програми на підприємствах, які беруть участь у проекті.

Пан Шмаль представив роботу, яку сьогодні проводить Інститут Фасіліті Менеджменту разом із міжнародним центром логістичних технологій ЗНУ за програмою енергозбереження в галузі житлово-комунального господарства в Німеччині й Україні, окреслив можливості та важливість такої роботи на підприємствах під час запровадження проекту більш чистого виробництва. Він зазначив: "Чисті продукти

ми отримуємо в результаті чистого виробництва". Більше шести років Інститут Фасіліті Менеджменту співпрацює із ЗНУ в галузі енергоменеджменту ЖКГ. Це дозволяє проводити аналіз і заощаджувати ресурси, без чого чисте виробництво неможливе. Учасники заходу переглянули документальний фільм, який продемонстрував реалізацію програми енергозбереження на прикладі модернізації одного з районів Берліна – Червоне Село. Професор Шмаль, зі свого боку, запропонував виробникам допомогу в реалізації програми енергозбереження – як передумови чистого виробництва.

Професор **Володимир Волков** підкреслив важливість об'єднання зусиль усіх учасників зустрічі задля реалізації проектів енергозбереження та чистого виробництва в нашому місті, а також запропонував представникам підприємств будь-яку освітню допомогу з боку ЗНУ.

Олена ХЛИСТУН

НОВИНИ

■ На базі ЗНУ пройшов другий фінальний тур Чемпіонату країни з волейболу за участю чотирьох жіночих клубів. Саме він вирішив долю двох претендентів на перше місце та отримання путівки до суперліги – "Орбіта-Університет" і "Регіна МЕГУ-ШВСМ". Визначною стала перемога запорізьких спортсменок над командами "Регіна МЕГУ-ШВСМ" і "Северодонецька-2" з однаковим рахунком – 3:1. Запорізький волейбольний клуб "Орбіта-Університет" у наступному сезоні виступатиме на чемпіонаті України в Суперлізі. Нагороди переможцям вручив міський голова **Олександр Сін** і проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи **Наталія Грозовська**.

■ 21 квітня у ЗНУ відбувся фінал Чемпіонату Запорізької області з гри "Що? Де? Коли?" серед студентів, який пройшов за підтримки заступника міського голови **Андрія Іванова**, відділу сім'ї та молоді Департаменту науки і освіти, молоді та спорту Запорізької міської ради. Організаторами заходу виступили Запорізький національний університет, Центр культмасової роботи ЗНУ та Запорізька обласна молодіжна громадська організація "Прес-центр "Акцент"". Переможцями вікторини стали: команда "Катти-Сарк" (ЗНТУ) – 1 місце, збірна вишів "Ряди Фурье" – 2 місце, збірна ВНЗ "Джеронимо" – 3 місце та команда з Приморська "Золотая середина" – 4 місце.

■ 27-28 квітня на базі ЗНУ відбулись XXV "Запорізькі єврейські читання-2012" – традиційна відкрита всеукраїнська науково-практична конференція. Організаторами заходу стали наш університет і Всеукраїнський Центр вивчення Голокосту "Ткума" ("Відродження"). Читання зібрали разом викладачів-істориків, філологів і філософів із провідних вітчизняних вишів, шкільних учителів із Києва, Дніпропетровська, Ірпеня, Сімферополя, Миколаєва, Донецька тощо. Організаторами конференції стали завідувач кафедри новітньої історії України ЗНУ, професор **Федір Турченко** та доцент **Семен Орлянский**, а також – директор Всеукраїнського Центру вивчення Голокосту "Ткума" ("Відродження"), кандидат історичних наук, випускник нашого вишу **Ігор Щупак**.

■ 26 квітня на економічному факультеті відбулось засідання круглого столу на тему "Управління інтелектуальною власністю як складова бюджетування на рівні держави, регіонів і суб'єктів господарювання". Обговорення проходило в рамках діяльності студентської наукової проблемної групи кафедри "Фінанси та кредит" "Теоретичні та практичні проблеми управління фінансами". Організатором заходу була студентка VI курсу, голова НТСА економічного факультету **Віталія Лігузова**. Запрошеними експертами стали доцент Запорізької філії Європейського університету **Микола Семенюк** і заступник головного бухгалтера ПАТ АКБ "Індустріалбанк" **Ольга Науменко**.

■ Юридичний факультет ЗНУ провів щорічну Всеукраїнську науково-практичну конференцію "Дослідження проблем права України очима молодих вчених". Близько 80 тез доповідей надійшли до ЗНУ від представників вишів різних регіонів України. Грамоту "За кращу доповідь" отримала студентка нашого університету **Вероніка Єрохіна**.

■ Уперше студент III курсу ЕПК спеціальності "Розробка програмного забезпечення" **Артем Таран** Економіко-правничого коледжу ЗНУ представив Запорізьку область на VI Всеукраїнській олімпіаді з інформатики та комп'ютерної техніки. Він посів I місце за результатами обласного туру. Заключний етап олімпіади проходив на базі Хмельницького політехнічного коледжу 18-20 квітня. **Артем Таран** здобув VII місце серед 26 учасників. Він і його науковий керівник **Олена Циммерман** нагороджені почесними грамотами.

■ 20 квітня в Запорізькому академічному обласному українському музично-драматичному театрі ім. В.Г. Магара відбувся XI обласний конкурс творчості патріотичного спрямування "Спадщина-2012". Вокалісти студії "Кантилена" Центру культурно-масової роботи **Микола Білик** та **Ігор Пилипенко** представляли наш університет. Вокальний виступ Миколи журі визнало найкращим – він посів I місце. **Ігор виборів** спеціальний приз конкурсу. Також за підтримку і розвиток патріотизму у творчій молоді подяку отримала директор Центру культурно-масової роботи ЗНУ **Юлія Янько**.

День відчинених дверей – щодня

29 квітня в Запорізькому національному університеті пройшов День відкритих дверей. Абітурієнти та їхні батьки мали змогу поспілкуватися з керівництвом університету й деканами факультетів, отримати відповіді на запитання щодо перебігу приймальної кампанії й особливостей цьогогорічного вступу до вишу. Також для них організували екскурсію університетом, а дізнатися більше про особливості навчання на факультетах гості змогли безпосередньо від викладачів і студентів ЗНУ.

Вітаючи старшокласників і їх батьків, в.о. ректора ЗНУ **Олександр Бондар** зазначив: "Цього року через проведення "Євро-2012" і скорочений термін навчання, викладачі, батьки й абітурієнти опинилися в цейтнотній ситуації. Саме тому проблема вибору майбутнього навчально-

го закладу, а отже – і подальшої долі на сьогодні ще більш гостра, ніж зазвичай. Дякуємо, що ви завітали до Запорізького національного університету. Переконали, що інформація, яку ви отримаєте сьогодні, матиме вплив на ваш вибір". Також **Олександр Григорович** зазначив, що 14 000 студентів, які зараз навчаються на 17 факультетах й у двох коледжах нашого вишу – це вагомий показник, що свідчить про те, що ЗНУ користується заслуженим авторитетом не лише в нашій області, а й по всій Україні.

"Хочу підкреслити, що День відкритих дверей – то певна формалізація наших відносин", – наголосив **Олександр Бондар**. – "Ми раді бачити вас у стінах ЗНУ щодня, ви можете у будь-який зручний для вас час завітати до ВНЗ і поставити всі питання, які вас

хвилюють".

Відповідальний секретар приймальної комісії **Станіслав Іваненко** звернув увагу присутніх на основні моменти приймальної кампанії-2012, зокрема, на терміни її проведення й пакет документів, необхідних для вступу до вишу. Він побажав усім випускникам успішно скласти ЗНО і завітати до ЗНУ першого вересня вже студентами нашого університету.

Також для гостей влаштували святкову концертну програму. Ведучі – четвертокурсниця філологічного факультету **Анастасія Матрос** і магістр факультету соціології та управління **Ігор Пилипенко** – не лише оголошували номери, а й розповіли про цікаве студентське життя. Чудовий настрій присутнім забезпечили пісні у виконанні студентів **Євгена Серкова** (факультет фізичного виховання), **Іго-**

ря Пилипенка (факультет соціології та управління), **Дар'ї Рупасової** й **Вікторії Назарової** з факультету журналістики, **Ігоря Лючанського** (юридичний факультет), **Юлії Данилюк** (філологічний факультет) та інших.

Після загальних зборів вступники могли завітати на вподобаний факультет і там дізнатися більше про особливості й перспективи навчан-

ня, досягнення викладачів, випускників і студентів факультетів.

Також для всіх охочих проводили профдіагностику. Під час заходу працювала приймальна комісія, де можна було отримати відповіді на всі запитання, та підготовчі курси, де тривав запис у групи довузівської підготовки.

Таміла ТАРАСЕНКО

"Молода наука-2012" зібрала більше 1000 учасників

25 квітня в Запорізькому національному університеті відбулось урочисте закриття V університетської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених "Молода наука-2012". Під час заходу були підбиті підсумки, заслухані звіти голів факультетських Наукових товариств студентів та аспірантів й нагороджені найактивніші організатори й учасники конференції.

Голова організаційного комітету заходу, в.о. ректора ЗНУ **Олександр Бондар**, відкриваючи засідання, зазначив: "За останній навчальний рік молодіжна наука в ЗНУ розвивалася дуже плідно й результативно. Звісно, Науково-дослідній частині й Науковому товариству студентів та аспірантів ще є над чим працювати в цьому напрямку. Однак велика кількість нагород і дипломів, здобутих нашими студентами на різноманітних наукових конкурсах й олімпіадах, а також 7 томів, до яких увійшли тези доповідей

цьогогорічної конференції "Молода наука", переконливо свідчать, що в нас є всі підстави із впевненістю дивитися в майбутнє".

Голова Наукового товариства студентів та аспірантів **Світлана Доброскок** у своєму виступі нагадала присутнім, що цього року в роботі 20 секцій брали участь більше 1000 аспірантів й студентів нашого вишу, представників Кримського факультету ЗНУ, Економіко-правничого коледжу, Класичного приватного університету, Бердянського державного університету, а також учнів загальноосвітніх шкіл і членів Малої академії наук.

Як найбільш ініціативні були відзначені факультети соціальної педагогіки та психології, менеджменту й економічний факультет.

Найактивніших учасників та організаторів конференції "Молода наука" відзначили Почесними грамотами й Подяками ректора.

Таміла ТАРАСЕНКО

Всесвітній День охорони праці

Міжнародна організація праці (МОП) оголосила 28 квітня Всесвітнім днем охорони праці з тим, щоб привернути увагу світової громадськості до масштабів проблеми, а також до того, яким чином створення і просування культури охорони праці може сприяти зниженню щорічної смертності на робочому місці. Вперше він відзначається у 2003 році.

Ідея проведення Всесвітнього дня охорони праці бере початок від Дня пам'яті загиблих працівників, вперше проведеного американськими і канадськими трудящими в 1989 році в пам'ять про працівників, загиблих і постраждалих на роботі.

У цей день більш ніж у ста країнах світу проводяться заходи, спрямовані на привернення уваги громадськості до невирішених проблем охорони праці.

В Україні цей День отримав назву "День охорони праці" і відзначається згідно з Указом Президента України № 685/2006 від 18 серпня 2006 року щорічно 28 квітня.

За оцінками МОП кожного дня у світі, у середньому, близько 5 000 осіб гинуть у результаті нещасних випадків і захворюваності на виробництві, сумарно досягаючи за рік від 2 до 2,3 млн випадків виробничо обумовленої смертності. З цього числа близько 350 000 випадків складають нещасні випадки зі смертельним результатом і близько 1,7 – 2 млн. смертей, викликаних

професійними захворюваннями.

Крім того, щорічно працівники страждають приблизно від 270 млн нещасних випадків на виробництві, які ведуть до відсутності на робочому місці протягом більше 3 днів, і від близько 160 млн випадків хвороб без смертельного результату.

Проблема створення безпечних і нешкідливих умов праці в Україні існувала завжди, про що свідчить статистика нещасних випадків: ще 10 років тому на виробництві щорічно травмувалося близько 125 тисяч працівників, з них гинуло майже 3 000.

Аналіз оперативних даних за 2011 рік, проведений Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, свідчить, що в установах і закладах освіти відбувається зростання виробничого травматизму. Так, у 2011 році смертельно травмовано 10 працівників (у 2010 році – 7). Основними причинами травмування є порушення трудової і виробничої дисципліни, а саме – невиконання вимог інструкцій з охорони праці та порушення Правил дорожнього руху.

У ЗНУ, завдяки зусиллям керівного складу, постійно ведеться робота щодо створення безпечних умов виконання трудових обов'язків працівниками у процесі навчально-виховної роботи. Задля попередження травматизму всі інструктажі з охорони праці та пожежної безпеки проводяться відповідно до Положення.

На засіданнях ректорату розглядаються заходи щодо покращення стану профілактики травматизму, питання своєчасного проведення інструктажів, аналізуються причини та наслідки нещасних випадків. Таким чином, кількість нещасних випадків у побуті у 2011 році з працівниками ЗНУ зменшилася на 25 % порівнянню з аналогічним періодом 2010 року.

Для надання практичної та методичної допомоги щодо питань охорони праці та пожежної безпеки постійно діюча комісія університету проводить перевірки стану виконання вимог безпеки життєдіяльності у всіх підрозділах і надає рекомендації щодо поліпшення цієї роботи.

Необхідно відзначити відповідальне ставлення до виконання вимог із безпеки життєдіяльності керівників біологічного факультету (**Людмила Омеляничук**), юридичного факультету (**Тетяна Коломоєць**), економічного факультету (**Алла Череп**) і фізичного факультету (**Анатолій Добрун**).

Хочеться сподіватися, що недоліки, які ще існують в окремих підрозділах, будуть поступово виправлені, тому що виконання вимог безпеки життєдіяльності – запорука культури праці та здоров'я людини.

**Начальник відділу охорони праці ЗНУ
Ігор МАКАЗАН**

ЗНУ успішно пройшов випробування з цивільного захисту

25 квітня в ЗНУ відбулось комплексно-об'єктове тренування з цивільного захисту, яке зазвичай проходить раз на три роки.

Зранку було проведено оповіщення та збір керівного складу університету. Провідний фахівець штабу ЦО ЗНУ **Трифон Гапончук** на засіданні комісії з надзвичайних ситуацій ЗНУ повідомив присутніх про розпорядження міської влади щодо початку проведення заходів ЦО, яке надійшло о 7.00. Він проінформував про ситуацію, яка може скластися в університеті в умовах НС, і запропонував проєкт рішення щодо дій керівного складу підрозділів університету в разі виникнення надзвичайних ситуацій соціального (терористичні акти) або техногенного характеру в нашому регіоні. У засіданні комісії, яку очолює в.о. ректора **Олександр Бондар**, взяли участь відповідальні за ЦЗ

керівники підрозділів ЗНУ (декани факультетів і їх заступники), а також спостерігачі – начальник відділу з координації дій районів Управління з питань попередження надзвичайних ситуацій і ЦЗ населення Запорізької міської ради по Жовтневому району **Ігор Рогачов** і методист науково-методичної ради з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Запорізької області **Валерій Процуха**. Присутні ухвалили представлений проєкт рішення. Відповідно до нього далі відбувалися тренувальні заходи із запобігання та ліквідації наслідків можливих надзвичайних ситуацій на території університету, у яких взяли участь студенти та співробітники.

День ЦО передбачав поетапне проведення комплексних заходів. Першочерговим завданням навчання стала перевірка готовності керівного складу ЗНУ та невоєнізованих фор-

мувань до дій у НС, до захисту особового складу підрозділів, а також спеціальних заходів в умовах надзвичайних ситуацій. Були проведені навчально-методичні інструктажі та заняття з ЦО з керівним складом ЦЗ нашого університету, студентами різних факультетів. Відповідальні за ЦЗ керівники підрозділів ЗНУ розробили й представили плани дій у надзвичайних ситуаціях.

Другий етап мав продемонструвати практичну готовність до дій керівників підрозділів і формувань. Так, наприкінці другої пари була проведена евакуація співробітників і студентів з навчальних корпусів. Крім того, тренування провело відділення пожежогасіння, до складу якого увійшли співробітники АГЧ. Інструктаж із пожежогасіння отримав керівний склад ЦЗ ЗНУ, завідувачі гуртожитків і коменданти навчальних корпусів. Студенти, які мешкають у гуртожитках, склали діючу групу для оповіщення та евакуації в умовах виникнення пожежі.

Далі відбувся інструктаж щодо поведінки в умовах виявлення вибухонебезпечних або сумнівних предметів. Також в одній із лабораторій фізичного факультету були перевірені вміння співробітників і технічного персоналу з ліквідації хімічного

забруднення (умовний вилив ртуті). А працівники бібліотеки та загального відділу демонстрували дії у випадку отримання кореспонденції, яка містить небезпечні речовини хімічного або бактеріологічного походження.

Комплексно-об'єктові тренування стали гідним завершенням місячника ЦЗ у ЗНУ й довели готовність усіх підрозділів нашого університету до дій у надзвичайних ситуаціях. Підбиваючи підсумки заходу, в.о. ректора **Олександр Бондар** відзначив високий рівень підготовки наших співробітників і студентів до дій цивільного захисту.

Це підтвердив і спостерігач від міської влади **Ігор Рогачов**. А **Трифон Гапончук** відзначив високий рівень знань із ЦЗ студентів ЕПК, фізичного та філологічного факультетів.

Олена ХЛИСТУН

Жива пам'ять

Напередодні Великої Вітчизняної війни Запорізький педінститут, у якому навчалися понад чотири тисячі студентів і працювали 86 викладачів, був одним із провідних навчальних закладів республіки.

У той же час, колектив Інституту активно оволодівав воєнну справу. Студенти взяли активну участь у збиранні коштів на дирижаблі "Правда" і "Клим Ворошилов", а також – на літак "Більшовик Запоріжжя". Разом із Товариством сприяння авіації створювалися військово-навчальні пункти, де проходили загальну воєнну підготовку допризовники. Тут у 1939 році навчався і командував четвертим відділенням другого взводу майбутній комбат, капітан, учасник Великої Вітчизняної війни **Ф.М.Борщевський**. Студенти масово складали норми на значок "Ворошиловський стрілець". У 1938 році семеро студентів (у тому числі – майбутній Герой Радянського Союзу, льотчик **Іван Бабак**) відвідували авіаклуб.

Випуск 1941 року відбувся, коли вже почалася Велика Вітчизняна війна. У випускників немає фотографії на пам'ять про закінчення навчання. Останній державний екзамен – педагогіку – складали 26 червня під акомпанемент бомбардування усього Запоріжжя. Студентам було не до фотографій і не до випускного балу... Дипломи ЗДПІ одержали 1203 студенти. Загальна кількість передвоєнних випускників ЗДПІ складала

7078 осіб.

22 червня 1941 року життя Інституту, як і всієї країни, розкололося на "до" та "після". Понад дві тисячі вихованців і викладачів нашого вишу вдягли військові шинелі. Серед них – добровольці **І.П. Щербак, І.І. Бондаренко, М.П. Тараненко, О.І. Черенков, Ф.М. Борщевський**... Усіх не перерахувати, і повернутися до інститутських аудиторій судилося не всім. А педагогічний інститут вирушив в евакуацію до Середньої Азії – в Ленінград, щоб повернутися додому тільки через два роки.

Нам невідомі імена всіх студентів і викладачів, тих, хто тоді пішли боротися за мир. Шкода, що дороги багатьох людей із передвоєнними дипломами Запорізького державного педагогічного інституту загубилися, зникли з наших очей у вогні війни, у важкі повоєнні роки! Але сьогодні серед нас є ті, хто пам'ятає, ті, хто є живою пам'яттю часів Другої Світової війни.

Один із ветеранів, учасників бойових дій – **Володимир Олександрович Юматов**. Лейтенант Юматов пройшов бойове хрещення у знаменитій танковій битві під Прохорівкою, і був важко поранений. Звільняв Белгород і Харків, Олександрію та Кіровоград. Після поранень у шпиталях довго не затримувався – утік на фронт. Пройшов із боями Молдову, Румунію, Угорщину, став ротним командиром, був удостоєний ордена Червоної Зірки. Звільняючи в лютому 1945 року

чеське місто Зволєн, Володимир Юматов знову був тяжко поранений і перемогу зустрів у шпиталі. Після війни вибрав для себе педагогічну ниву і пройшов шлях від директора сільської школи до посади завідувача кафедри педагогіки ЗДПІ.

Володимир Онисимович Подоляк. Під час окупації пішов на примусові роботи – підліток чистив брудні деталі воєнних літаків бензином. У 1943 році, після звільнення міста Запоріжжя, вступив до Запорізького педагогічного інституту, склавши вступні іспити на відмінно, хоча й не закінчив обов'язкових 10 класів. Його навчання в ЗДПІ увірвалося рішенням йти на фронт, де довелося служити сапером, саме тим, який помиляється лише один раз. Він дійшов з однополчанами до Берліна, був нагороджений медаллю "За перемогу над Німеччиною". Після закінчення війни перебував на службі ще сім років.

Тож повернувся Володимир Подоляк додому тільки у 1951 році. На навчання у ЗДПІ його, звичайно, прийняли, але не на другий, а знову на перший курс.

Із Запорізьким педінститутом Володимир Подоляк пов'язав усе своє життя.

Аркадій Степанович Бровко. У квітні 1943 році був прикликаний до лав Червоної армії, потрапив до Ставрополя, був радистом, пройшов шлях від солдата до офіцера. Після поранення з фронту був направлений до

Ленінградського артучилища, що закінчив за 10 місяців. У травні 1945 року весь випуск відправили на Далекий Схід. Брав участь у боях з Японією. Нагороджений медалями "За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр." і "За перемогу над Японією". Після перемоги став співробітником кафедри російської мови Запорізького педагогічного інституту.

Валентин Кузьмович Іваненко. Йому було трохи менше 15 років, коли почалася війна. Потім – 2 роки ворожої окупації, коли ховалися від бомбардувань, обстрілів, від загрози відправки в рабство до Німеччини – у плавнях, льохах, силосних ямах. У 1943 році, коли Валентину Кузьмовичу йшов 18 рік, він із братом отримали повістки з військомату. Потрапив Валентин Кузьмович до Далекого Сибіру, готувався до відправки на фронт, коли дізнався про загибель брата. 7-го листопада 1944 року його рота прибула в зруйнований Мінськ і далі – на фронт. У січні 1945 року отримав тяжке поранення правої руки.

День Перемоги зустрів у шпиталі м. Перм, опановуючи навички писати лівою рукою, бо права назавжди залишилася пошкодженою. Серед його бойових нагород – Орден Слави III ступеня, Орден Вітчизняної війни II ступеня, Орден "За мужність" III ступеня, медаль "За участь у Великій Вітчизняній війні", медаль "40 років визволення України від фашистських загарбників". З 1963 р. і дотепер – доцент, професор (з 1991 р.) у Запорізькому педагогічному інституті (далі – у ЗДУ, ЗНУ).

Не можна не згадати і про працівників тилу: **Надію Іванівну Злобіну, Зою Василівну Голєву, Семена Федотовича Орлянського, Таїсію Іванівну Фоменко, Лідію Миколаївну Дроздову, Любов Іванівну Тиріну** та інших.

Студенти, викладачі і співробітники ЗНУ пишаються нашими ветеранами, приносять шану і подяку за їх "Подвиг заради життя"!

Фахівець II категорії відділу виховної роботи Ольга НЕДОБЕР

З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ!

Колектив Запорізького національного університету вітає іменинників...

■ **2 травня** – заступника декана з наукової роботи філологічного факультету, доцента кафедри російської філології **Івана Леонідовича Мацего-ру**;
■ **3 травня** – декана факультету іноземної філології, доцента **Галину Федорівну Морозіну**;
■ **6 травня** – завідувача кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови, професора **Юрія Антоновича Зацного**;
■ **8 травня** – професора кафедри кримінального права та правосуддя **Володимира Васильовича Білкуна**;
■ **10 травня** – директора студентського містечка **Армена Миколайовича Мхітаряна**;
■ **11 травня** – професора кафедри математичного моделювання **Юрія Миколайовича Тамурова**;
■ **14 травня** – директора Економіко-правничого коледжу ЗНУ **Олену Євгенівну Грибанову**;
■ **15 травня** – заступника декана з наукової роботи факультету журналістики, доцента кафедри теорії літе-

ратури та журналістики **Людмилу Віталіївну Чернявську**;
■ **18 травня** – заступника декана з наукової роботи економічного факультету, доцента кафедри фінансів та кредиту **Андрія Володимировича Линенка**;
■ **19 травня** – голову науково-методичної ради економічного факультету, доцента кафедри міжнародної економіки та економічної теорії **Івана Івановича Колобердянка**;
■ **24 травня** – проректора з науково-педагогічної роботи, професора **Володимира Петровича Волкова**; заступника декана з наукової роботи факультету менеджменту, доцента кафедри теорії та практики менеджменту **Олександра Миколайовича Олійника**;
■ **25 травня** – помічника ректора **Івана Івановича Наливайка**;
■ **31 травня** – завідувача науково-організаційного відділу НДЧ **Ірину Ігорівну Туманову**; директора інтернет-радіо "Університет" **Юлію Сергіївну Чернету**;

... і ювілярів травня!

■ **5 травня** – доцента кафедри теорії та практики менеджменту **Наталію Вікторівну Сербіненко**;
■ **9 травня** – доцента кафедри фізіології з курсом ЦО **Григорія Олександровича Чаусовського**;
■ **17 травня** – доцента кафедри теорії та практики менеджменту **Тетяну Григорівну Бурму**;

■ **18 травня** – доцента кафедри акторської майстерності **Юліану Володимирівну Гончаренко**; провідного редактора видавництва **Світлану Олександрівну Борю**;
■ **20 травня** – фахівця видавництва **Олену Григорівну Примака**;
■ **22 травня** – старшого лаборанта кафедри іноземних мов професійного спрямування **Олену Валентинівну Бродську**;
■ **27 травня** – швейцара навчального корпусу № 6 **Нінну Василівну Міщенко**;
■ **30 травня** – доцента кафедри фінансів та кредиту **Людмилу Олексіївну Савіну**;
■ **31 травня** – провідного фахівця видавництва **Анну Олександрівну Надь**.

До уваги студентів і викладачів!

У ЗНУ відбулася онлайн презентація-семінар та інтерактивне підключення тестового доступу до бази даних Passport GMID для нашого університету. Захід проходив у рамках проекту "Електронна бібліотека України: створення Центрів Знань в університетах України ELiBUkr". Її влаштувала менеджер інформаційної системи Passport GMID від компанії Euromonitor International (Велика Британія, Литва) **Катерина Бондаренко**.

Треба зазначити, що Euromonitor International (www.euromonitor.com) – компанія, котра займається стратегічними дослідженнями різних FMCG ринків, світовий лідер у галузі глобальної стратегічної інформації та аналітичних досліджень.

Інформаційна система Passport GMID є джерелом інформації для

багатьох наукових центрів, бібліотек, університетів, котрі вивчають такі дисципліни, як економіка і бізнес, менеджмент і маркетинг, політологія, соціальні науки, країнознавство, географія, статистика, туризм, IT і комунікації, медицина та вважається визнаним міждисциплінарним ресурсом інформації.

Passport GMID містить інформацію, яка включає статистику, аналітику та огляди Світового ринку основних товарів, рейтингів та профілі компаній провідних країн тощо.

За словами координатора проекту – директора Наукової бібліотеки **Валентини Герасимової**, інформаційна система Passport GMID стане корисним джерелом інформації, особливо для студентів економічного факультету та факультету менеджменту. Адже тут можна знайти безліч

статистичних даних і графіків, що будуть гарним доповненням до студентських наукових робіт і лекцій викладачів.

Безкоштовний тестовий доступ до ресурсу Passport GMID можливе лише з локальної мережі Запорізького національного університету та залу електронних ресурсів Наукової бібліотеки (II навч. корпус, к. 126) протягом **3-17 травня**.

За додатковою консультацією щодо тестового доступу можна звернутися до координатора проекту, директора Наукової бібліотеки **Валентини Герасимової (II навчальний корпус, к. 215, тел.: 228-75-88)** і в Зал електронних ресурсів Наукової бібліотеки (**II навч. корпус, к. 126**) або написати за електронною адресою: **lib@znu.edu.ua**

Олена ЯРОШЕНКО

ЦЕ ВАРТО ЗНАТИ

* Становити чи складати?

Часто можна почути, як ці слова вживаються неправильно. Наприклад, речення "Українська журналістика **складає** важливу частину національної культури", – містить помилку. У цьому випадку треба вжити дієслово "становить".

Дієслово "складати" найчастіше вживається у словосполученнях типу "складати дрова", "складати книжки в купу", тобто, мають більш конкретне значення, хоча "складати вірші" (віршувати) – цілком правильний вислів.

Хоча згадану вище фразу можна побудувати й інакше: "Українська журналістика є важливим **складником** національної культури".

Однак, не завжди така заміна доцільна. Наприклад, у реченні: "Тероризм на сьогодні **складає** реальну небезпеку усьому світові", дієслово "складає" можна замінити лише на "становить".

Державний вищий навчальний заклад «Запорізький національний університет» Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

- **декан юридичного факультету** – 1 ставка;
- **асистент кафедри хімії** – 1 ставка.

Умови конкурсу:

Кандидат на посаду декана факультету повинен бути з числа науково-педагогічних працівників факультету, мати науковий ступінь і вчене звання та не менше п'яти років педагогічного стажу роботи.

Кандидат на посаду асистента кафедри повинен мати вищу освіту за фахом, не менше трьох років педагогічного стажу, ступінь магістра за спеціальністю, яка відповідає профілю кафедри.

Заяви на участь у конкурсі подавати протягом місяця з дня надрукування оголошення за адресою: 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66, I навчальний корпус, загальний відділ (каб. 48).

До заяви, зареєстрованої в загальному відділі ЗНУ, додається:

- ✍ додаток до анкети на участь у конкурсі (каб. 48),
- ✍ завірений список наукових праць, **а для тих, хто не працює в ЗНУ, також:**
- ✍ особовий листок з обліку кадрів,
- ✍ автобіографія,
- ✍ документи про освіту, науковий ступінь та вчене звання.

За довідками звертатись за телефоном: 228-75-12

"СТУДЕНТСЬКА ВЕСНА" ВИЗНАЧИЛА ПЕРЕМОЖЦІВ

18 квітня відбувся гала-концерт фестивалю "Студентська весна-2012". У ньому взяли участь шість команд: філологічного факультету та фізичного виховання; ФІФ і ФСУ; економічного, біологічного й історичного; журналістики й ЕПК; юридичного та математичного; СПП і менеджменту.

Глядачі ще раз побачили найяскравіші виступи збірних команд факультетів, які були представлені під час конкурсних днів 4 і 5 квітня.

Перед присутніми виступили найкращі співаки ЗНУ – Іван Красніков, Євген Серков, Микола Білик, Ігор Пилипенко, Ольга Сикорська, дует Вікторії Назарової та Дар'ї Рупасової, Денис Назаренко, Євгенія Аверіна і Сурен Маркарян – із вокальними номерами українською, російською й англійською мовами. Свої хореографічні композиції присутнім дарували учасники студії "Prototype" Центру культурної роботи, а також хореографічні колективи збірних команд.

Організаторів свята й учасників гала-концерту привітали проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи **Наталія Грозовська** і помічник ректора **Наталія Воронова**. Вони вручили грамоти в різних номінаціях учасникам конкурсу, ведучим, співакам, хореографічним колективам і представникам факультетів, які взяли участь у підготовці та проведенні свята. Наталія Валентинівна окремим подякувала директору Центру культурно-масової роботи **Юлії Янько**.

Дипломи, кубки та пам'ятні призи "Студентської весни-2012" отримали: за I місце – збірна команда ФІФ та ФСУ, за II – колектив факультету журналістики й ЕПК, III – філологічного факультету та фізичного виховання. Грамоти за вагомий внесок у розвиток культурного життя університету всім головам студрад факультетів вручив голова студради ЗНУ **Андрій Бондаренко**. Приз глядацьких симпатій виборала збірна факультетів СПП і менеджменту.

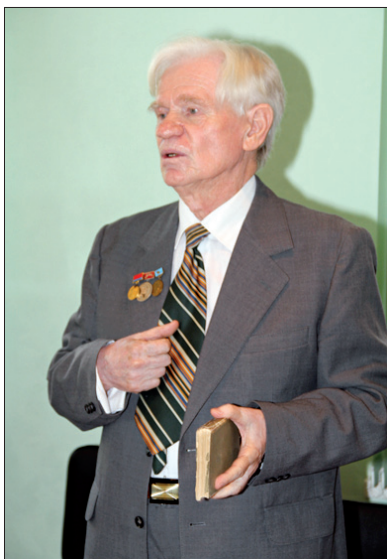
Олена ХЛИСТУН

"СПІВЕЦЬ ЗАПОРІЗЬКОГО КРАЮ" В ГОСТЯХ У ЗНУ

24 квітня на творчу зустріч із коштовним Міжнародної асоціації гумористів і сатириків "Весела Січ", автором 107 книг, лауреатом численних літературних премій зібралися не лише викладачі і студенти ЗНУ, але й багато представників ЗМІ й творчих кіл Запоріжжя – гарних знайомих **Петра Ребра**.

Під час творчого вечора відомого українського поета, гумориста і сатирика, громадського діяча, який понад тридцять років очолював Запорізьку обласну організацію Спілки письменників України, **Петра Павловича** неодноразово лунала думка, що його творчість нерозривно пов'язана із Запорізьким краєм. Важливе місце в його житті займає і Запорізький національний університет: свого часу **Петро Павлович** закінчив наш виш (тоді ще педінститут), має звання почесного доктора ЗНУ і завжди з радістю відгукується на пропозицію зустрітися з викладачами і студентами.

Завідувач кафедри теорії літератури та журналістики, професор **Віталій Шевченко** на початку заходу зазна-

чив, що назва збірки матеріалів університетської конференції – "Співець запорізького краю", свого часу виданої до 75-річчя **Петра Ребра**, чудово відображає саму суть творчості митця. До цих слів приєднався і викладач факультету журналістики, відомий журналіст **Юрій Ботнер**, додавши, що він у своїх лекціях використо-

вує моральну науку, яку отримав свого часу від **Петра Ребра**.

Організатор заходу, завідувач кафедри українознавства, доцент **Ольга Стадніченко** захистила дисертацію з творчості **Петра Павловича**. Вона зазначила, що у травні, до 80-річного ювілею письменника, має вийти її нова монографія, присвячена біографії і творчості митця.

Також на заході виступили Віцепрезидент Союзу промисловців і підприємців "Потенціал", заслужений економіст України, почесний доктор ЗНУ **Олександр Білоусенко**, журналіст, член Спілки журналістів України **Василь Федина**, народний артист України **Юрій Бакум**. Ще одним сюрпризом для присутніх стала прем'єра пісні відомого запорізького композитора і співака, лауреата багатьох конкурсів **Анатолія Сердюка**. Він презентував аудиторії нову пісню на слова **Петра Ребра**, яка має стати гімном фестивалю "Хортиця єднає Україну", запланованого на осінь поточного року.

Таміла ТАРАСЕНКО

ДЕНЬ ДОНОРА: ДОПОМОГА ТИМ, ХТО ЇЇ ПОТРЕБУЄ

18 квітня у Запорізькому національному було проведено День Донора за підтримки Запорізької обласної станції переливання крові. Організатором заходу став Відділ виховної роботи ЗНУ.

Забір крові проводився у приміщенні санаторію-профілакторію нашого університету. Усього в акції взяли участь 80 студентів і співробітників ЗНУ. Найактивнішими донорами стали студенти факультетів журналістики (15 представників), фізичного виховання (12 студентів), математичного (11 осіб), економічного (10 донорів), а також соціальної педагогіки та психології (8 представників).

Також участь в акції взяли і співробітники ЗНУ: офіціант комбінату громадського харчування "Тетянин день" **Олександр Вінніковецький** і практичний психолог університету **Ганна Артеменко**.

За словами керівника Відділу виховної роботи ЗНУ **Світлани Кодратенко**, кількість охочих була значно більшою, однак деяким студентам було відмовлено у цій благородній справі через відсутність паспорта (20 осіб), стан здоров'я (12 студентів) або через малу вагу (до 50 кг).

Усі донори отримали грошову компенсацію в розмірі 25,59 грн і звільнення від занять чи роботи на два дні. Крім того, усіх учасників акції безкоштовно обстежили на предмет виявлення антитіл до ВІЧ–СНІД і вірусів гепатиту.

Усього було зібрано близько 18,4 літрів крові. Половину зібраної крові буде передано на допомогу викладачу нашого університету, якому необхідна пересадка печінки, а другу половину – на лікування інших мешканців нашого міста.

Олена ЯРОШЕНКО

ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ: СПІВАЙМО РІДНОЮ МОВОЮ!

У нашому університеті пройшов IV Фестиваль української пісні. Цього року участь у конкурсі взяли виконавці з різних запорізьких вишів, а його родзинкою став одеський інструментальний ансамбль "Парафраз", у супроводі якого виступали усі конкурсанти.

Організатором фестивалю став Центр культурно-масової роботи ЗНУ під керівництвом **Юлії Янько**. Відкриваючи захід, в. о. ректора **Олександр Бондар** зазначив, що за чотири роки свого існування фестиваль підтвердив – таланти студентів є перлиною запорізького краю.

Також конкурсанти і гостей фестивалю привітали зі святом пісні заступник директора Департаменту освіти і науки, молоді та спорту Запорізької міської ради **Наталія Вітковська** та керівник територіального відділу освіти, молоді та спорту Жовтневого району Запоріжжя **Олександр Онищенко**.

Оцінювало виступи конкурсанти журі: лауреат премії імені Патержинського, старший викладач кафедри акторської майстерності факультету соціальної педагогіки та психології **Любов Беркова-Жито-**

мирська, заслужений працівник культури України, співак і композитор **Анатолій Сердюк**, член журі міжнародного конкурсу "Надії Європи" співак **Юрій Аврамець**, майстер ДНЗ "Запорізький професійний торговельно-кулінарний ліцей" **Олена Мойсеєнко** та спеціаліст відділу виховної роботи **Інна Деревинська**.

За звання кращих змагалися 13 конкурсанти, усі вони представили пісні українською мовою, як народні, так і сучасні авторські.

Дипломи учасникам IV Фестивалю української пісні вручила помічник ректора **Наталія Воронова**. Переможцями ж заходу стали дует з факультету журналістики **Вікторія Назарова** та **Юлія Федоренко** – лауреати I ступеню, **В'ячеслав Крейдич** (КПУ) – лауреат II ступеню, Студентка філологічного факультету **Юлія Данилюк** – лауреат III ступеню. Диплом "Симпатія журі" отримав **Євген Серков** (факультет фізичного виховання), а в номінації "Золотий голос" переміг представник факультету соціології та управління **Ігор Пилипенко**.

Наталія ЛОГВИНЕНКО

"АЛХІМІЧНА КОМЕДІЯ" Й ПОШУКИ СЕБЕ ВІД СУЧАСНИХ ПИСЬМЕННИКІВ

До Наукової бібліотеки Запорізького національного університету завітали вітчизняні письменники – **Любка Дереш** та **Антон Кушнір**. Вони не лише презентували свої книги, але й влаштували дебати з теми: "Чи українські письменники зможуть прокласти шлях Україні в Європу?".

Це – не перший візит **Любка Дереша** до нашого вишу, кілька років тому студенти й викладачі мали змогу поспілкуватися з сучасним культовим письменником. Сьогодні він представив аудиторії свій останній роман "Голова Якова". **Антон Кушнір** привіз до Запоріжжя дебютний твір – "Urban strike".

"Алхімічна комедія", а саме так визначає жанр твору "Голова Якова" сам автор, присвячена мандрівці людини в пошуках себе. В "Urban strike" йдеться про товариство молоді, що захоплюється дідгерстом, сталкерством, граффіті, ву-

личними протестами, незалежно від того, яка політична партія їх організовує, – усім, що допомагає їм урізноманітнити буденність.

Письменники відповіли на питання присутніх щодо їхньої творчості. Зокрема, розповіли, що спробувати свої сили у творчості їх обох підштовхнули романи **Юрія Андруховича** "Рекреації" та "Московіада", а також поділилися своїми думками щодо дієвості різних методів "українізації" нашої країни.

Таміла ТАРАСЕНКО

Обласна академічна газета "Запорізький університет"
Засновник і видавець –
колектив Запорізького національного університету
Видається – з 1973 року

Творчий колектив: **Таміла Тарасенко**, **Олена Хлисту**,
Наталія Логвиненко, **Олена Ярошенко**
Інтернет-версія – **Олена Благодарова**
Фотокоордінатор – **Василь Биченко**

Номер підписаний до друку 7.05.12

Автори надрукованих матеріалів
несуть відповідальність за підбір
і точність фактів і цитат,
статистичних даних,
які не підлягають
відкритій публікації.
Редакція може
публікувати матеріали
в порядку обговорення,
не поділяючи точку зору автора.

Зареєстровано Запорізьким обласним
управлінням юстиції: свідоцтво про
державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації серія 33 №735-010-пр
від 7 червня 2006 року.
Виходить двічі на місяць
українською мовою.
Поширюється безкоштовно.
Один друкований аркуш.
Наклад 1000 примірників.

Адреса редакції:
69063, м. Запоріжжя,
вул. Залізнична, 24
9 поверх, кабінет №2
Телефон: 228-75-32
e-mail: znu.gazeta@gmail.com
Надруковано
в ТОВ "Південноукраїнська
виробнича компанія"